МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 2(10), 2022

Мукачево

УДК 001(051)(045)’’540*6’’
Н34

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(Протокол №10 від 19.12.2022 р.)

Головний редактор:
Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, перший проректор, Мукачівський державний університет
Заступник головного редактора:
Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет
Відповідальний секретар:
Гранчак Олена Василівна, Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Кабацій Василь Миколайович – к. ф-м. н., доцент;
Кобаль Василь Іванович – к. пед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., академік Української технологічної академії (м. Київ), професор кафедри інженерії, технологій та професійної освіти;
Корнієнко Інокентій Олексійович – д-р. психол. н., професор, доцент кафедри психології;
Лужанська Тетяна Юріївна – к. географічних наук, доцент;
Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., доцент;
Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи;
Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;
Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва;
Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;
Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор;
Реслер Марина Василівна – д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;
Стегней Маріанна Іванівна – д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;
Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор, завідувач кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання;
Товканець Ганна Василівна – д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;
Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту;
Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;
Черничко Тетяна Вікторівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

©Мукачівський державний університет, 2022

майбутнього вчителя / Н. О. Яциніна // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини / гол. ред.: М. Т. Мартинюк. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – Ч. 4. – С. 292–298.

УДК 373.3.018.43(045)

Лехман О.Ю.
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет
Мочан Т.М.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: СУЧАСНИЙ ФОРМАТ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Стаття присвячена питанню дистанційного навчання у початковій школі на сучасному етапі. Розглянуто різні онлайн-платформи для організації освітнього процесу у дистанційній формі.

Ключові слова: *дистанційне навчання, дистанційна освіта, онлайн-платформи, освітні ресурси, початкова школа.*

The article is devoted to the issue of distance learning in elementary school at the present stage. Various online platforms for organizing the educational process in a remote form are considered.

Key words: *distance learning, distance education, online platforms, educational resources, primary school.*

Дистанційна освіта стала викликом для всіх учасників освітнього процесу. Вчасно організувати якісне дистанційне навчання здобувачів можуть тільки професійно та технічно підготовлені вчителі, які мають необхідне обладнання для роботи.

На сьогодні існує багато продуктивних форм дистанційної роботи, при якій використовуються традиційні та специфічні методи, форми і засоби навчання, засновані на комп’ютерних та телекомунікаційних технологіях. Основу освітньої діяльності при дистанційному навчанні у роботі вчителя

початкової школи становить інтенсивна, цілеспрямована й контрольована самостійна пізнавальна діяльність [5, с. 87].

Затверджене Міністерством освіти і науки Україна «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» надало можливість вчителю обрати певний режим роботи [3]. У процесі дистанційного навчання перед учителем постає специфічне завдання при розробці дидактичних матеріалів для проведення уроку, необхідність вміло спрогнозувати який час потрібен учню для певної роботи, а також обрати обсяг і складність.Також об'єм завдань повинен бути меншим, ніж на звичайному уроці тому, що учень початкової ланки на дистанційному навчанні витрачає більше часу, ніж на очному. Проєкти, пошукові та дослідницькі завдання допоможуть вчителю забезпечити різноманітність пізнавальної діяльності та інтересів учнів у процесі навчання онлайн.

Серед головних завдань тривалого дистанційного навчання є ефективне використання спеціальних онлайн-платформ. Щоб учням і вчителям було комфортно і зручно, важливо, щоб така платформа була єдина для усіх учасників освітнього процесу. Слід врахувати, що при очному навчанні у школярів є графік, розклад занять і розпорядок дня, а при дистанційному їх межі стираються.

Система дистанційної освіти передбачає проведення систематичних занять з учнями з використанням засобів комунікацій та освітніх ресурсів мережі Інтернет (веб-квести, телеконференції, віртуальні дискусії, ситуаційний аналіз, проекти тощо). Дана система надає можливість автоматизувати діяльність учня, використовуючи нові технології подання інформації, такі як інфографіка, скрайбінг, інтелект-карти, скетч, тимчасова шкала, доповнена реальність тощо. Така форма навчання також передбачає використання інтерактивних форм викладання, автоматичних опитувань [2, с. 6].

Запорукою успішної партнерських стосунків вчителя та школярів у дистанційній формі роботи є вдало організована комунікація та співпраця. В умовах дистанційного навчання, коли вчитель і учні не можуть бути поруч, взаємодія між педагогом, дітьми і батьками набуває особливої важливості. Від рівня комунікації залежить ефективність навчання, у процесі якого спілкування між учасниками освітнього процесу відбувається в межах штучно створеного комунікативного середовища [4].

З впровадженням технології дистанційного навчання, існують певні труднощі у налагодженні ефективних методів і каналів взаємодії, спілкування вчителів і учнів. Під час дистанційного навчання доцільно використовувати такі сучасні інструменти, які надають можливість застосувати різноманітні

форми та методи навчання такі, як: онлайн кросворди, інтерактивні вправи, QR-коди, віртуальні квести онлайн пазли та інші.

При дистанційному навчанні учнів початкової школи можна використати такі додатки Google:

- GoogleDocs (дозволяє відстежити будь-які зміни, що внесені у документ; залишати примітки);
- GoogleForms (дає можливість створювати тести, вікторини та анкети; підходить для домашнього завдання та самостійної роботи на уроці);
- Google Презентації (надає можливість створювати навчальну презентацію з матеріалом для уроку);
- GoogleClassroom (на платформі можна створювати клас; ділитись з учнями навчальним матеріалом, необхідним для вивчення; стежити за розвитком досягнень школярів та оцінювати їх досягнення; організовувати спілкування вчителя та учнями);
- GoogleMeet (легкий доступ за посиланням; підтримка різних операційних систем і браузерів; можливість обмінюватися зображеннями з екрана).

Також під час дистанційного навчання користуються такими онлайн-платформами:

Zoom – сервіс для організації онлайн-зустрічей і відеоспілкування. Серед можливостей сервісу можна: організовувати спільний чат для спілкування та обміну матеріалами; онлайн-зустрічі через відеозв’язок; під час зустрічей можна презентувати матеріали на комп'ютерному столі, планування зустрічей і запрошувати учасників заздалегідь.

Moodle – безкоштовна відкрита платформа. Дана платформа надає можливість використовувати великий набір інструментів для взаємодії між керівництвом закладу освіти, вчителем та учнями, а саме:

- здійснювати опитування та тестування учнів із завданнями як у відкритого так і закритого типу;
- представляти навчальний матеріал у різних формах;
- завдання виконані учнями можна пересилати відповідними файлами.

Learningapps – система яка дозволяє користуватися готовими вправами або створювати різних типів на різні теми самостійно.

На даному етапі розвитку освіти розроблена достатня кількість веб-технологій, онлайн-платформ, які можна застосувати при організації дистанційного навчання для молодших школярів. Елементи онлайн навчання, що використовується у початковій школі, повинні мати певну концепцію, налагоджену систему існування та психолого-педагогічні основи з метою

вирішення проблеми ефективного керування навчальною діяльністю школярів [1, с. 54].

Важливим у процесі роботи в дистанційній формі є правильний підхід до вибору інформаційних онлайн-ресурсів. Він має відповідати трьом загальним принципам: ефективність, вірогідність та коректність. В процесі організації дистанційної форми роботи з учнями шкільного віку варто звернути увагу на особливості вікової особливості вікової категорії дітей та їх можливостей застосування онлайн-ресурсів. Для початківців найкращими середовищами є те, де учнів можна ознайомити з новою матеріалу за допомогою гри.

Для вчителів використання освітніх онлайн-ресурсів значно полегшує підготовку до уроку, збільшує час на спілкування з учнями та робить уроки цікавими та насиченими, що сприяє підвищенню їх ефективності.

При проведенні дистанційного навчання інформаційні технології повинні забезпечувати виклад основної частини змісту уроку, інтерактивну взаємодію учнів і вчителів у навчальному процесі, надавати можливість для самостійного вивчення навчального матеріалу, що сприяє більш усвідомленомуйого вивченню і набуттю навичок. Грамотне використання таких технологій у навчанні може значно підвищити їх ефективність, особливо за рахунок підвищення мотивації учнів. Сучасний педагог повинен стати наставником для учнів, який знає організувати навчальний процес в умовах дистанційної освіти. Для цього вчитель початкових класів може впроваджувати нові підходи до традиційних видів роботи з учнями. Розглянемо їх.

Ранкове коло онлайн. Дана вправа згуртовує дітей і спрямовує їх на подальшу пізнавальну діяльність. Першим, що відбувається під час проведення ранкового кола – це естафета вітання, коли учень приєднується до чату то попередній учень вітається з ним, бажає гарногота продуктивного дня. Учні спілкуються в онлайн режимі.

Групова вправа. Вчитель може запропонувати учням провести гру «Незнайко» (один учень читає, інший виправляє помилку). Вправи мають бути проведені в ігровій формі з використанням візуалізації тексту на екрані.

Словникова візуалізація. Коли перед учнями показані певні слова, які їм необхідно засвоїти протягом тижня, то можна запропонувати їм запам’ятати способом асоціації з певними зображеннями.

В умовах дистанційного навчання перед педагогами постає важливе завданнястворити цікаву для учнів онлан-навчальну програму яка містить усі ідеї Нової української школи та розвивала всі необхідні ключові компетенції здобувачів.

Отже, на даному етапі можливості дистанційного навчання для молодших школярів передбачає організацію навчального процесу вчителем, застосовувати

новітні підходи на заняттях, використання різноманітних онлайн-платформ та серверів, які можна застосувати під час навчання інформатики в початковій школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воротникова І. П., Якубов С. В. Упровадження дистанційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів: нав.-метод. посібник / І. П. Воротникова, С. В. Якубов. – К.: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. – 140 с.
2. Муковіз О. Основи дистанційного навчання у початковій освіті: навч.-метод. посібник / О. Муковіз. – Умань: Візаві, 2018. – 128 с.
3. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text.
4. Приходько Л. А. Використання додатків Google для підтримки дистанційного навчання учнів початкової школи / Л. А. Приходько, О. В. Сьомак, Л. Л. Ройко // Тенденції та перспективи розвитку освіти, науки та технології в епоху трансформаційних процесів: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Луцьк. – Луцьк: Вежа, 2021. – С. 207–210.
5. Взаємодія суб'єктів освітнього процесу при використанні дистанційної форми навчання у початковій школі / О. П. Штихалюк, І. А. Юхно, Я. С. Бабич, О. С. Нечаєва // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: електронне наукове фахове видання. – 2016. – № 2. – С. 283–289.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/